

Muligheder for førtidspensionister for at vende tilbage til arbejdsmarkedet

Nogle førtidspensionister har et ønske om at komme tilbage til arbejdsmarkedet på den ene eller anden måde. Det hører vi jævnligt fra borgere, der kontakter DUKH for at høre, om man som førtidspensionist må studere, om man kan få bevilget et fleksjob m.v. Og ja, det kan godt lade sig gøre at komme tilbage til arbejdsmarkedet som førtidspensionist. Her følger en gennemgang af nogle af de muligheder, der er for at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Vedrørende beregning af indtægters betydning for førtidspension henvises til beregningsmodulet hos borger.dk

Må en borger på førtidspension gå i gang med at studere?

Ja, det må en førtidspensionist godt. Førtidspension er en forsørgelsesydelse, som ikke kræver, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet. Borgeren beholder som udgangspunkt sin førtidspension under uddannelsen og er ikke berettiget til SU jf. SU-loven § 2, stk. 1, nr. 3.

Kommunen har dog en forpligtelse til løbende at kontrollere, om borger fortsat opfylder betingelserne for førtidspension. Det betyder, at hvis en førtidspensionist tager en uddannelse, der bevirker, at arbejdsevnen bedres, så man kan komme i beskæftigelse og forsørge sig selv, kan det have betydning for, om førtidspensionen kan beholdes. Se mere herom i Ankestyrelsens principafgørelse 120-13 og 9-15.

Bemærk man har oplysningspligt efter retssikkerhedslovens § 11, stk. 2 og skal derfor meddele kommunen, at man påbegynder uddannelse.

Kan en førtidspensionist tilbydes et ressourceforløb?

En førtidspensionist under 40 år kan godt tilbydes et ressourceforløb på lige fod med andre borgere efter beskæftigelsesindsatsloven § 115, hvis forløbet kan medvirke til at udvikle pågældendes arbejdsevne, og lovens betingelser i øvrigt er opfyldt. Det fremgår af aktivloven § 68, stk. 6, at førtidspensionister, der visiteres til et ressourceforløb, modtager førtidspension under ressourceforløbet.

Førtidspensionister over 40 år kan ikke tilbydes et ressourceforløb. Det fremgår af et vejledende svar fra tidligere juridisk hotline af d. 25.9.2015:

”En førtidspensionist over 40 år kan ikke tilbydes et ressourceforløb, men kommunen kan iværksætte tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven med henblik på at hjælpe førtidspensionisten i ordinær eller støttet beskæftigelse.”

Kan en førtidspensionist søge revalidering?

Ja, det kan en førtidspensionist godt. Beskæftigelsesindsatsloven § 142 fastslår, at revalidering er en ordning for personer med begrænsninger i arbejdsevnen, der har brug for støtte for at komme ind på arbejdsmarkedet, så muligheden for at forsørge sig selv forbedres.

Hvis en førtidspensionist omfattes af målgruppen for revalidering, bevares førtidspensionen under en evt. forrevalidering, jf. aktivloven § 71, stk. 6.

Ansættelse med løntilskud (skånejob)

Efter § 6, stk. 1, nr. 11 og § 66 i beskæftigelsesindsatsloven har førtidspensionister mulighed for at blive ansat med løntilskud hos private eller offentlige arbejdsgivere. Det er jobcentret, som skal godkende ansættelsesforholdet og bevilge løntilskuddet. Borgeren bibeholder sin førtidspension, og modregning i pensionen sker efter gældende regler.

Kan en førtidspensionist få bevilget et fleksjob?

Ja, en førtidspensionist kan godt få bevilget et fleksjob efter § 116 i beskæftigelsesindsatsloven, men pågældende kan ikke samtidig være ansat i et fleksjob og modtage førtidspension. Bemærk således, at førtidspensionen ved ansættelse i fleksjob skal gøres hvilende eller frakendes. Læs evt. mere herom i vejledning om fleksjob pkt. 1.3.

Ankestyrelsens principafgørelse N-1-03 omhandler en 39-årig kvinde med svær leddegigt, som fra pensionstilkendelsen havde været ansat i skånejob hos sin tidligere arbejdsgiver. Kommunen fandt ikke, at hun var berettiget til fleksjob, men det gjorde Ankestyrelsen. Fra afgørelsen:

”En kvinde, der modtog førtidspension, havde ret til fleksjob. Førtidspensionen blev gjort hvilende. Efter forarbejderne til lovændringen og vejledningen er der ikke noget til hinder for, at personer, der allerede er tilkendt førtidspension, tilbydes fleksjob. Det fremgår, at tilbud om fleksjob er uafhængigt af det hidtidige forsørgelsesgrundlag.”

En førtidspensionist, der får bevilget et fleksjob, skal først have pensionen gjort hvilende fra det tidspunkt, hvor der foreligger et konkret tilbud om fleksjob og således ikke ved godkendelsen til fleksjobbet – se principafgørelse P-18-04.

Hvilende førtidspension

Førtidspensionen kan gøres hvilende uden tidsmæssige begrænsninger under revalidering, fleksjob m.v. Der er lidt forskellige regler afhængig om, om borgerne er på førtidspension bevilget efter de ”gamle” regler fra før 2003 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension eller efter de nyere regler gældende fra 1.1.2003 i lov om social pension.

”Gamle” regler: For førtidspensionister, som har indtægt ved personligt arbejde, der forventes vedvarende at overstige det dobbelt af grundbeløbet (svarende til 153.312 kr. i 2020), skal kommunen træffe afgørelse om, at retten til førtidspension gøres hvilende for pensionister under 60 år.

Reglerne fremgår af den gamle pensionslov § 44 a. Heraf fremgår også, at en pensionist til enhver tid kan anmode om at få sin pension gjort hvilende.

Bemærk endvidere, at en "gammel" førtidspensionist har ret til at få bevilget invaliditetsydelse (uden individuel vurdering), når pågældende får sin førtidspension gjort hvilende.

Nye regler: Her kan kommunen efter lovens § 43 a træffe afgørelse om, at retten til førtidspension skal være hvilende.

Risikerer borgeren at få frakendt sin førtidspension?

Også her er der forskelle i regelsættet afhængig af, om borgeren får førtidspension efter de gamle regler fra før 2003 eller de nye regler.

Gamle regler: Førtidspension efter de "gamle" regler kan ikke frakendes (gammel pensionslovs § 44, stk. 1).

Nye regler: Kommunen skal efter pensionsloven § 44 træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension, hvis der er sket en:

- væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at
- pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Dog kan førtidspension efter det fyldte 60. år ikke frakendes uden pensionistens samtykke. Det fremgår af pensionsloven § 44, stk. 3. Førtidspension kan heller ikke frakendes for tidligere udsendte soldater og andre tidligere udsendte statsansatte med forskellige typer af diagnosticerede lidelser. Det fremgår af pensionsloven §44, stk. 4.

Så ja, der er risiko for frakendelse af førtidspensionen for "nye" førtidspensionister, men frakendelse kan efter DUKH's vurdering ikke blot ske, fordi borgeren får bevilget fleksjob (og fået pensionen gjort hvilende) eller går i gang med at tage en uddannelse. I vejledningen til pensionsloven er det anført i pkt. 90:

"Hvis en pensionist mod forventning er blevet i stand til at arbejde i større omfang end forudsat ved tilkendelsen af førtidspension, og pensionisten gennem en længere periode derved har vist, at arbejdsevnen er blevet forbedret, skal kommunen tage sagen op med henblik på en vurdering af pensionistens arbejdsevne. Kommunen skal således foretage en konkret helhedsvurdering af, om pensionisten er blevet i stand til at udføre konkret specificerede arbejdsfunktioner (fx i et fleksjob) og derved vedvarende opnå indtægt til selvforsørgelse, ...".

Principafgørelse 120-13 omhandler en sag, hvor borgeren ikke fik frakendt sin førtidspension.

Principafgørelse 9-15 omhandler to sager, hvor borgerne fik frakendt deres førtidspension. Herom står der i principafgørelse 9-15:

"I de konkrete sager var Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg enig med kommunen i at frakende førtidspensionen. Borgerne havde gennem arbejde i en længere årrække vist, at deres arbejdsevne var væsentligt forbedret, så de vedvarende kunne være selvforsørgende gennem indtægtsgiven-de arbejde.

I modsætning hertil ændrede Beskæftigelsesudvalget i principafgørelse 120-13 kommunens afgørelse om at frakende pensionen. I den sag havde borgeren forsøgt, men havde ikke kunnet klare at arbejde i større omfang.”

Bemærk, at i sager om frakendelse af førtidspension skal kommunen ikke udarbejde rehabiliteringsplan eller forelægge sagen for rehabiliteringsteamet. Det fremgår af principafgørelse 9-15. Heri er det også nævnt, at kommunen kan vælge at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet. Hvis det sker, skal kommunen følge sagsbehandlingsreglerne for forelæggelse og udarbejde rehabiliteringsplanen og indhente lægeattest til rehabiliteringsteamet.

Afrunding

Der er forskellige muligheder for at vende tilbage til arbejdsmarkedet for de førtidspensionister, der har ønske om og ressourcer til det. Det kan være gennem arbejde på det ordinære arbejdsmarked på almindelige vilkår eller f.eks. i ansættelse med løntilskud (skånejob).

En førtidspensionist kan også begynde at studere, søge om revalidering eller søge om at få et fleksjob. Der er mulighed for at få førtidspensionen gjort hvilende - i visse situationer skal den gøres hvilende.

Førtidspensionister på ”ny” pension skal være opmærksom på, at der er risiko for, at der kan ske frakendelse af førtidspensionen, hvis pågældende i en længere periode viser, at arbejdsevnen er forbedret så meget, at pågældende vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, herunder i et fleksjob.

Hvis du er interesseret i at læse mere omkring lovgrundlaget og Ankestyrelsens principafgørelser, kan du læse mere på Retsinformation.dk

I dette Praksisnyt er henvist til:

Borger.dk – beregn [folke-](#) og [førtidspension](#)

[SU loven LBK nr. 1037 af 30/08/2017](#)

[Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats nr. 548 af 07/05/2019](#)

[Vejledning om fleksjob nr. 10048 af 25/11/2019](#)

[Højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension LBK nr 233 af 12/02/2021](#)

[Lov om social pension LBK nr 234 af 12/02/2021](#)

[Vejledning om førtidspension fra 1. januar 2003 nr. 105 af 23/10/2002](#)

Ankestyrelsens principafgørelser:

[N-1-03](#)

[P-18-04](#)

[120-13](#)

[9-15](#)